

For at bringe nogen Kompensation tilveie, vilde jeg anse det for rigtigst at forhøje Tolden f. Ex. paa Lobak, en almindelig Forbrugsartikel eller rettere Lurusartikel, der meget godt kan taale en Forhøielse af Afgiften med omtrent 600,000 Kr. og at indføre en Skat paa bairisk Öl, der kunde give en Indtægt af omtrent 1,200,000 Kr., altsaa tilfammen en Merindtægt af omtrent 1,800,000 Kr., saa at Nedgangen af Statsindtægterne neppe vilde blive 2 Mill. Kr. Jeg skal særlig med Hensyn til Skatten paa bairisk Öl anføre, at medens jeg ganske vist erkjender, at det har nogen Betænkelse at lægge en væsentlig Afgift paa denne Forbrugsartikel, saalænge ikke ogsaa Afgiften paa Brændevin forhøies, er der Grunde, der tale for, saafremt man overhovedet vil gaa til denne Skat, da ikke at opsætte det for længe. Der foregaar nemlig en Udvikling i Bryggerierne her i Landet, som gjør, at det senere hen vil blive betydelig vanskeligere at indføre denne Skat paa en hensigtsmæssig Maade. Hidtil have de bairiske Ölbryggerier været saa og store, og derfor har Fabrikationen været let at kontrollere; men nu er der Tendens til at oprette smaa Bryggerier, der beskæftige sig med Bryggeri dels af bairisk Öl og dels af hvidt Öl. Men naar disse to Produktioner blandes sammen, vil det blive meget vanskeligere at komme til en nogenledes hensigtsmæssig Beskatningsmaade. Derfor vil det utvivlsomt være rigtigst, at uan itide indfører en saadan Afgift, inden man kommer til at støde paa altsor store Hindringer for dens hensigtsmæssige Ordning.

Det er altsaa de væsentlige af de Forandringer, som jeg vilde anse for mest paatrængende nødvendige. Jeg kan ganske vist være med til at gaa betydelig videre, men jeg anser det ikke for nødvendigt at gaa videre, og jeg skal i denne Henseende endnu fremdrage to Spørgsmaal, som fortjene at omtales. Det første er Spørgsmaalet om Brændvinsafgiften. Jeg vilde anse det for i høi Grad rigtigst at forhøje Brændvinsafgiften endog saa meget betydelig; men at sætte den saa høit, som det oprindeligt var bestemt, at den skulde være, nemlig 12 Ore pr. Pot, maa jeg ialtsald anse for høist utilraadeligt. Paa Grund af den nuværende Beskatningsmaade er Afgiften nu kun omtrent $\frac{2}{3}$ deraf. Forhøier man Afgiften til 12 Ore, vil det let forøge Indtægten med 1,500,000 Kr. — Men der er en Betragtning, som gjør, at jeg ikke i og for sig kan anse en Forhøielse af Brændvinsafgiften for særlig skikket til at danne Grundlaget for en væsentlig Forøgelse af de Indtægter, der ere bestemte til Anvendelse til Statens normale Afgifter. Man maa erindre, at det er en Afgift, som utvivlsomt fortrinnsvis hviler paa den arbejdende Klasse, og medens det ganske vist er en Afgift, der kan have den særlig gunstige Følge at indskrænke Druktenstaben, maa man erindre,

at enten det nu er med det Gode eller med det Onde, at den nævnte Samfundsklasse udbreder Afgiften, gaar den ud af densomme. Under normale Forhold, naar Staten ikke er nødt til gribe til hvilkefomhelst Afgifter for at forøge sine Indtægter, vil jeg anse det for rigtigst, naar man tager et saa væsentligt Indtægtsfuld fra Arbejderne, da ogsaa at anvende det væsentlig til Formaal, som kunne tjene til at opbjaelpe og forbedre Arbejdernes Kaar, — til en forbedret Undervisning eller til forskjellige Foranstaltninger som f. Ex. Alderdomsforsørgelsekasser og Lign., hvis det maatte vise sig hensigtsmæssigt at gjen-nemføre saadanne. Men jeg kan ikke anse det for i og for sig retfærdigt, navnlig under Statskassens nuværende Tilstand, fra de ubemlede Klasser at tage væsentlig større Afgifter til Statskassens almindelige aarlige Fornødenheder.

Det med Hensyn til Brændvinsafgiften. Hvad dernæst angaar en almindelig Reform af Toldlovgivningen, finder jeg, at det er ikke blot retfærdigt, men det er i høi Grad tilraadeligt, at, naar man vil gaa til en Nedsættelse af de forskjellige Afgifter paa Industriens Naar- og Hjælpstoffer man da ogsaa gaar til en fuldstændig Revision af den almindelige Toldtarif, fordi der ellers vil fremkomme en meget væsentlig forøget Begunstigelse og Beskyttelse for de Industridrivende. Hvorvidt der er nogen Grund til at nedsætte den allerede bestaaende Beskyttelse, skal jeg ikke op-holde mig ved; i høit Tilfælde tror jeg, det er en Ting, man maa tage varsomt paa. Men under alle Omstændigheder maa det anses for at være i høieste Grad forkasteligt at ville forøge Beskyttelsen. Det er derfor utvivlsomt et nødvendigt Korrelat til Nedsættelsen af de nævnte Afgifter, at man foretager en gennemgribende Revision af den hele Toldlov. Naar jeg ikke bestomindre skulde anbefale foreløbig ikke at foretage en saadan Revision, er det af Hensyn til et andet Spørgsmaal, som i Bægt og Betjødning maa sættes langt over Spørgsmaalet om Beskyttelse eller Ikke-Beskyttelse, nemlig Spørgsmaalet, om det er muligt at naae til en Tilnærmelse med de to andre skandinaviske Riger paa Toldlovgivningens Omraade. Det er et Spørgsmaal, som har været fremdraget seneft paa det nationaløkonomiske Møde i Valmø, og som utvivlsomt har en større Sympathi paa begge Sider af Sundet, end man paa Forhaand skulde tro efter de forholdsviis faatallige Udslag, som Tanken hidtil har givet sig. Men naar man ser hen til de aabnlyse og overordentlig store Fordels, som det kunde ventes, at hvert Rige vilde høste af en Tilnærmelse i Toldlovgivningen, er det tilvisse ikke at antage, at en saadan Planis Gjenmemførelse i og for sig skulde være utænkkelig eller usandsynlig. Jeg skulde derfor, forinden vi paa egen Haand skide til at foretage en gennemgaaende Reform af vor Toldlov, anse det for ønskeligt, at der bliver gjort et